

15 -ാം കേരള നിയമസഭ

3 -ാം സമ്മേളനം

നക്ഷത്രചിഹ്നമിട്ട ചോദ്യം നം. 475

03-11-2021 - ൽ മറുപടിയ്ക്ക്

പരിസ്ഥിതിലോല പ്രദേശങ്ങളിലെ പുനരധിവാസവും പുനർനിർമ്മാണവും

ചോദ്യം	ഉത്തരം
<p align="center"> ശ്രീ. ടി. ജെ. വിനോദ്, ശ്രീ. തിരുവഞ്ചൂർ രാധാകൃഷ്ണൻ , ശ്രീ. പി. ടി. തോമസ് , ശ്രീ പി സി വിഷ്ണുനാഥ് </p>	<p align="center"> Shri. Pinarayi Vijayan (മുഖ്യമന്ത്രി) </p>
<p>(എ) പ്രളയത്തിന് ശേഷം സംസ്ഥാനത്തിന്റെ പരിസ്ഥിതിലോല പ്രദേശങ്ങളിലെ വീടുകളുടെ പുനർനിർമ്മാണത്തിനും പുനരധിവാസത്തിനും എന്തെല്ലാം പദ്ധതികളാണ് ആവിഷ്കരിച്ചിട്ടുള്ളത്; ഈ പദ്ധതികളുടെ പുരോഗതി വിശദമാക്കാമോ;</p>	<p>(എ) തുടർച്ചയായ രണ്ട് വർഷങ്ങളിൽ നേരിട്ട പ്രളയവും അതിന്റെ ഭാഗമായുണ്ടായ ഉരുൾപൊട്ടലും മണ്ണിടിച്ചിലിലും സംസ്ഥാനത്ത് വലിയ നാശനഷ്ടങ്ങളാണ് സൃഷ്ടിച്ചത്. നിരവധിയാളുകൾക്ക് വീടും സ്ഥലവും നഷ്ടപ്പെടുകയും വാസയോഗ്യമല്ലാതാവുകയും ചെയ്തു. ഇത്തരം പ്രദേശങ്ങളിൽ ഉള്ളവരെ പുനരധിവാസത്തിന് സമഗ്രമായ ദീർഘകാല പദ്ധതികൾ സർക്കാർ ആവിഷ്കരിച്ചിട്ടുണ്ട്. മണ്ണിടിച്ചിലിലും ഉരുൾപൊട്ടലും മൂലം ഭൂമി നഷ്ടപ്പെട്ടവർക്കും, വീട് തകർന്നവർക്കും സുരക്ഷിത സ്ഥാനത്തേയ്ക്ക് മാറ്റാൻ ഉതകുന്ന ദീർഘകാല പ്രവർത്തനങ്ങളാണ് സർക്കാർ വിഭവനം ചെയ്തിട്ടുള്ളത്. ജിയോളജിക്കൽ സർവ്വേ ഓഫ് ഇന്ത്യയുടെ സഹായത്തോടെ 2018-ൽ മണ്ണിടിച്ചിൽ/ ഉരുൾപൊട്ടൽ എന്നിവ ബാധിച്ച പ്രദേശങ്ങളിൽ വാസയോഗ്യമായ സ്ഥലങ്ങൾ പരിശോധന നടത്തി കണ്ടെത്തി അടയാളപ്പെടുത്തിയിട്ടുണ്ട്. പ്രസ്തുത പഠനത്തിന്റെയും സംസ്ഥാന ദുരന്ത ലഘൂകരണ പദ്ധതിയിൽ ഉൾപ്പെടുത്തിയിട്ടുള്ള ഉരുൾപൊട്ടൽ/ മണ്ണിടിച്ചിൽ സാധ്യതാ പ്രദേശ ഭൂപടത്തിന്റെയും വെളിച്ചത്തിൽ ഏതു തരം സ്ഥലങ്ങളിൽ വീട് വയ്ക്കാം എന്നത് സംബന്ധിച്ച് ശാസ്ത്രീയ ഉപദേശം നൽകാൻ ജിയോളജിക്കൽ സർവ്വേ ഓഫ് ഇന്ത്യയുടെ Deputy Director ജനറൽ, പരിസ്ഥിതി അവലോകന വിദഗ്ധ സമിതി അംഗം ശ്രീ. ജി. ശങ്കർ, ഐ.ആർ.റ്റി.സി ഡയറക്ടർ ഡോ ശ്രീകുമാർ, സംസ്ഥാന ദുരന്ത നിവാരണ അതോറിറ്റി മെമ്പർ സെക്രട്ടറി ഡോ. ശേഖർ എൽ കുര്യാക്കോസ് എന്നിവരടങ്ങുന്ന വിദഗ്ധ സമിതിയെ നിയോഗിച്ചിരുന്നു. സമിതിയുടെ ശുപാർശ പ്രകാരം മലയോര മേഖലയിൽ വീട് നിർമ്മിക്കുന്നതിന്</p>

		<p>മുന്നോടിയായി പ്രത്യേക പരിശോധന നടത്തുന്നതിന് ജില്ലാ ജിയോളജിസ്റ്റ്, തദ്ദേശ സ്ഥാപന എൻജിനീയർ എന്നിവർ സ്ഥലം പരിശോധിച്ചു പ്രത്യേക പരിശോധനാ ഫോറം തയ്യാറാക്കണം എന്നും നിർദ്ദേശിച്ചിട്ടുണ്ട്. മണ്ണിടിച്ചിൽ ഭീഷണിയുള്ള പ്രദേശങ്ങളിലുള്ള കുടുംബങ്ങൾക്ക് സ്ഥലം വാങ്ങി വീടുവയ്ക്കുകയോ, വീടും സ്ഥലവും ഒരമിച്ച് വാങ്ങുകയോ ചെയ്യുന്നതിന് മാനദണ്ഡങ്ങൾക്ക് വിധേയമായി 10 ലക്ഷം രൂപ അനുവദിക്കും. ഇത് സംബന്ധിച്ചുള്ള മാർഗ്ഗനിർദ്ദേശങ്ങൾ ഉൾക്കൊള്ളിച്ച് സമഗ്രമായ ഉത്തരവ് സ.ഉ(കൈ) നം.25/2019/ഡിഎംഡി നമ്പർ പ്രകാരം സർക്കാർ പുറപ്പെടുവിച്ചിട്ടുണ്ട്. 2019 പ്രളയശേഷം സംസ്ഥാന ദുരന്ത നിവാരണ അതോറിറ്റിയുടെ നേതൃത്വത്തിൽ മൈനിംഗ് & ജിയോളജി, മണ്ണ് പര്യവേക്ഷണ-മണ്ണ് സംരക്ഷണ വകുപ്പുകളെ ഉൾക്കൊള്ളിച്ച് കേരളത്തിലെ 9 ജില്ലകളിൽ നടത്തിയ സർവ്വേയിൽ മണ്ണിടിച്ചിൽ, ഉരുൾപൊട്ടൽ ഭീഷണി നേരിടുന്ന പ്രദേശങ്ങൾ കണ്ടെത്തുകയും അവിടെയുള്ള കുടുംബങ്ങളെ മാറ്റി പാർപ്പിക്കാൻ നിർദ്ദേശിക്കുകയും ചെയ്തു. GO(Ms) No.25/2019/DMD പ്രകാരം സർക്കാർ 'Vulnerability linked relocation' പദ്ധതിയും നടപ്പിലാക്കിയിട്ടുണ്ട്. ഉരുൾപൊട്ടൽ, പ്രളയ സാധ്യതാ മേഖലകളിൽ കെട്ടിട നിർമ്മാണത്തിന്റെ വിവിധ രീതികൾ വിശദീകരിച്ച് സംസ്ഥാന ദുരന്ത നിവാരണ അതോറിറ്റി ഒരു കൈപ്പുസ്തകം തയ്യാറാക്കി വിതരണം ചെയ്തിട്ടുണ്ട്. ഇത് അടിസ്ഥാനമാക്കി 2000ൽ അധികം കെട്ടിട നിർമ്മാണ തൊഴിലാളികൾക്ക് പരിശീലനം നൽകുകയും ചെയ്തു. സംസ്ഥാനത്തെ ദുരന്ത നിവാരണ പ്രവർത്തനങ്ങൾ കൂടുതൽ ആസൂത്രണത്തോടെ നടപ്പിലാക്കുന്നതിനായി 2018 ലെയും 2019 ലെയും പ്രകൃതിക്ഷോഭങ്ങളുടെ അനുഭവങ്ങളും അറിവുകളും ഉൾപ്പെടുത്തി സംസ്ഥാന ദുരന്ത നിവാരണ പ്ലാനും ജില്ലാ ദുരന്ത നിവാരണ പ്ലാനുകളും അപ്ഡേറ്റ് ചെയ്യുന്ന പ്രവർത്തനം അന്തിമഘട്ടത്തിലാണ്. ഇതുവഴി മുഴുവൻ തദ്ദേശ സ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങൾക്കും ദുരന്ത നിവാരണ പ്ലാനുകൾ തയ്യാറാക്കുന്ന ആദ്യ സംസ്ഥാനമായി കേരളം മാറുകയും ചെയ്തു.</p>
(ബി)	<p>പുനർനിർമ്മാണം ആവശ്യമായി വരുന്ന മേഖലകളിൽ മുൻഗണനാക്രമത്തിൽ പദ്ധതികൾ ആവിഷ്കരിക്കാൻ എന്തെല്ലാം നടപടികളാണ് സ്വീകരിച്ചിട്ടുള്ളത്; വിശദാംശങ്ങൾ നൽകുമോ;</p>	<p>(ബി) തുടർച്ചയായ രണ്ട് വർഷങ്ങളിൽ നേരിട്ട പ്രളയവും അതിന്റെ ഭാഗമായുണ്ടായ ഉരുൾപൊട്ടലും മണ്ണിടിച്ചിലിലും സംസ്ഥാനത്ത് വലിയ നാശനഷ്ടങ്ങളാണ് സൃഷ്ടിച്ചത്. നിരവധിയാളുകൾക്ക് വീടും സ്ഥലവും നഷ്ടപ്പെടുകയും വാസയോഗ്യമല്ലാതാവുകയും ചെയ്തു. ഇത്തരം</p>

പ്രദേശങ്ങളിൽ ഉള്ളവരെ പുനരധിവാസത്തിന് സമഗ്രമായ ദീർഘകാല പദ്ധതികൾ സർക്കാർ ആവിഷ്കരിച്ചിട്ടുണ്ട്. മണ്ണിടിച്ചിലിലും ഉരുൾപൊട്ടലും മൂലം ഭൂമി നഷ്ടപ്പെട്ടവർക്കും, വീട് തകർന്നവർക്കും സുരക്ഷിത സ്ഥാനത്തേക്ക് മാറ്റാൻ ഉതകുന്ന ദീർഘകാല പ്രവർത്തനങ്ങളാണ് സർക്കാർ വിഭവനം ചെയ്തിട്ടുള്ളത്. ജിയോളജിക്കൽ സർവ്വേ ഓഫ് ഇന്ത്യയുടെ സഹായത്തോടെ 2018-ൽ മണ്ണിടിച്ചിൽ/ ഉരുൾപൊട്ടൽ എന്നിവ ബാധിച്ച പ്രദേശങ്ങളിൽ വാസയോഗ്യമായ സ്ഥലങ്ങൾ പരിശോധന നടത്തി കണ്ടെത്തി അടയാളപ്പെടുത്തിയിട്ടുണ്ട്. പ്രസ്തുത പഠനത്തിന്റെയും സംസ്ഥാന ദുരന്ത ലഘൂകരണ പദ്ധതിയിൽ ഉൾപ്പെടുത്തിയിട്ടുള്ള ഉരുൾപൊട്ടൽ/ മണ്ണിടിച്ചിൽ സാധ്യതാ പ്രദേശ ഭൂപടത്തിന്റെയും വെളിച്ചത്തിൽ ഏതു തരം സ്ഥലങ്ങളിൽ വീട് വയ്ക്കാം എന്നത് സംബന്ധിച്ച് ശാസ്ത്രീയ ഉപദേശം നൽകാൻ ജിയോളജിക്കൽ സർവ്വേ ഓഫ് ഇന്ത്യയുടെ Deputy Director ജനറൽ, പരിസ്ഥിതി അവലോകന വിദഗ്ധ സമിതി അംഗം ശ്രീ. ജി. ശങ്കർ, ഐ.ആർ.റ്റി.സി ഡയറക്ടർ ഡോ ശ്രീകുമാർ, സംസ്ഥാന ദുരന്ത നിവാരണ അതോറിറ്റി മെമ്പർ സെക്രട്ടറി ഡോ. ശേഖർ എൽ കുര്യാക്കോസ് എന്നിവരടങ്ങുന്ന വിദഗ്ധ സമിതിയെ നിയോഗിച്ചിരുന്നു. സമിതിയുടെ ശുപാർശ പ്രകാരം മലയോര മേഖലയിൽ വീട് നിർമ്മിക്കുന്നതിന് മുന്നോടിയായി പ്രത്യേക പരിശോധന നടത്തുന്നതിന് ജില്ലാ ജിയോളജിസ്റ്റ്, തദ്ദേശ സ്ഥാപന എൻജിനീയർ എന്നിവർ സ്ഥലം പരിശോധിച്ച് പ്രത്യേക പരിശോധനാ ഫോറം തയ്യാറാക്കണം എന്നും നിർദ്ദേശിച്ചിട്ടുണ്ട്. മണ്ണിടിച്ചിൽ ഭീഷണിയുള്ള പ്രദേശങ്ങളിലുള്ള കുടുംബങ്ങൾക്ക് സ്ഥലം വാങ്ങി വീടുവയ്ക്കുകയോ, വീടും സ്ഥലവും ഒരുമിച്ച് വാങ്ങുകയോ ചെയ്യുന്നതിന് മാനദണ്ഡങ്ങൾക്ക് വിധേയമായി 10 ലക്ഷം രൂപ അനുവദിക്കും. ഇത് സംബന്ധിച്ചുള്ള മാർഗ്ഗനിർദ്ദേശങ്ങൾ ഉൾക്കൊള്ളിച്ച് സമഗ്രമായ ഉത്തരവ് സ.ഉ(കൈ) നം.25/2019/ഡിഎംഡി നമ്പർ പ്രകാരം സർക്കാർ പുറപ്പെടുവിച്ചിട്ടുണ്ട്. 2019 പ്രളയശേഷം സംസ്ഥാന ദുരന്ത നിവാരണ അതോറിറ്റിയുടെ നേതൃത്വത്തിൽ മൈനിംഗ് & ജിയോളജി, മണ്ണ് പര്യവേക്ഷണ-മണ്ണ് സംരക്ഷ വകുപ്പുകളെ ഉൾക്കൊള്ളിച്ച് കേരളത്തിലെ 9 ജില്ലകളിൽ നടത്തിയ സർവ്വേയിൽ മണ്ണിടിച്ചിൽ, ഉരുൾപൊട്ടൽ ഭീഷണി നേരിടുന്ന പ്രദേശങ്ങൾ കണ്ടെത്തുകയും അവിടെയുള്ള കുടുംബങ്ങളെ മാറ്റി പാർപ്പിക്കാൻ നിർദ്ദേശിക്കുകയും ചെയ്തു. GO(Ms) No.25/2019/DMD പ്രകാരം സർക്കാർ

		<p>'Vulnerability linked relocation' പദ്ധതിയും നടപ്പിലാക്കിയിട്ടുണ്ട്. ഉരുൾപൊട്ടൽ, പ്രളയ സാധ്യതാ മേഖലകളിൽ കെട്ടിട നിർമ്മാണത്തിന്റെ വിവിധ രീതികൾ വിശദീകരിച്ച് സംസ്ഥാന ദുരന്ത നിവാരണ അതോറിറ്റി ഒരു കൈപ്പുസ്തകം തയ്യാറാക്കി വിതരണം ചെയ്തിട്ടുണ്ട്. ഇത് അടിസ്ഥാനമാക്കി 2000ൽ അധികം കെട്ടിട നിർമ്മാണ തൊഴിലാളികൾക്ക് പരിശീലനം നൽകുകയും ചെയ്തു. സംസ്ഥാനത്തെ ദുരന്ത നിവാരണ പ്രവർത്തനങ്ങൾ കൂടുതൽ ആസൂത്രണത്തോടെ നടപ്പിലാക്കുന്നതിനായി 2018 ലെയും 2019 ലെയും പ്രകൃതിക്ഷോഭങ്ങളുടെ അനുഭവങ്ങളും അറിവുകളും ഉൾപ്പെടുത്തി സംസ്ഥാന ദുരന്ത നിവാരണ പ്ലാനും ജില്ലാ ദുരന്ത നിവാരണ പ്ലാനുകളും അപ്ഡേറ്റ് ചെയ്യുന്ന പ്രവർത്തനം അന്തിമഘട്ടത്തിലാണ്. ഇതുവഴി മുഴുവൻ തദ്ദേശ സ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങൾക്കും ദുരന്ത നിവാരണ പ്ലാനുകൾ തയ്യാറാക്കുന്ന ആദ്യ സംസ്ഥാനമായി കേരളം മാറുകയും ചെയ്തു.</p>
(സി)	<p>പുനരുദ്ധാരണ, പുനരധിവാസ പ്രവർത്തനങ്ങൾ ഏകോപിപ്പിക്കുന്നതിനും ശക്തിപ്പെടുത്തുന്നതിനും എന്തെല്ലാം മേൽനോട്ട സംവിധാനങ്ങളാണ് ഏർപ്പെടുത്തിയിട്ടുള്ളതെന്ന് വ്യക്തമാക്കാമോ?</p>	<p>(സി) തുടർച്ചയായ രണ്ട് വർഷങ്ങളിൽ നേരിട്ട പ്രളയവും അതിന്റെ ഭാഗമായുണ്ടായ ഉരുൾപൊട്ടലും മണ്ണിടിച്ചിലിലും സംസ്ഥാനത്ത് വലിയ നാശനഷ്ടങ്ങളാണ് സൃഷ്ടിച്ചത്. നിരവധിയാളുകൾക്ക് വീടും സ്ഥലവും നഷ്ടപ്പെടുകയും വാസയോഗ്യമാവാതാവുകയും ചെയ്തു. ഇത്തരം പ്രദേശങ്ങളിൽ ഉള്ളവരെ പുനരധിവാസത്തിന് സമഗ്രമായ ദീർഘകാല പദ്ധതികൾ സർക്കാർ ആവിഷ്കരിച്ചിട്ടുണ്ട്. മണ്ണിടിച്ചിലിലും ഉരുൾപൊട്ടലും മൂലം ഭൂമി നഷ്ടപ്പെട്ടവർക്കും, വീട് തകർന്നവർക്കും സുരക്ഷിത സ്ഥാനത്തേയ്ക്ക് മാറ്റാൻ ഉതകുന്ന ദീർഘകാല പ്രവർത്തനങ്ങളാണ് സർക്കാർ വിഭവനം ചെയ്തിട്ടുള്ളത്. ജിയോളജിക്കൽ സർവ്വേ ഓഫ് ഇന്ത്യയുടെ സഹായത്തോടെ 2018-ൽ മണ്ണിടിച്ചിൽ/ ഉരുൾപൊട്ടൽ എന്നിവ ബാധിച്ച പ്രദേശങ്ങളിൽ വാസയോഗ്യമായ സ്ഥലങ്ങൾ പരിശോധന നടത്തി കണ്ടെത്തി അടയാളപ്പെടുത്തിയിട്ടുണ്ട്. പ്രസ്തുത പഠനത്തിന്റെയും സംസ്ഥാന ദുരന്ത ലഘൂകരണ പദ്ധതിയിൽ ഉൾപ്പെടുത്തിയിട്ടുള്ള ഉരുൾപൊട്ടൽ/ മണ്ണിടിച്ചിൽ സാധ്യതാ പ്രദേശ ഭൂപടത്തിന്റെയും വെളിച്ചത്തിൽ ഏതു തരം സ്ഥലങ്ങളിൽ വീട് വയ്ക്കാം എന്നത് സംബന്ധിച്ച് ശാസ്ത്രീയ ഉപദേശം നൽകാൻ ജിയോളജിക്കൽ സർവ്വേ ഓഫ് ഇന്ത്യയുടെ Deputy Director ജനറൽ, പരിസ്ഥിതി അവലോകന വിദഗ്ധ സമിതി അംഗം ശ്രീ. ജി. ശങ്കർ, ഐ.ആർ.റ്റി.സി ഡയറക്ടർ ഡോ ശ്രീകുമാർ, സംസ്ഥാന ദുരന്ത നിവാരണ അതോറിറ്റി മെമ്പർ</p>

സെക്രട്ടറി ഡോ. ശേഖർ എൽ കുര്യാക്കോസ് എന്നിവരടങ്ങുന്ന വിദഗ്ധ സമിതിയെ നിയോഗിച്ചിരുന്നു. സമിതിയുടെ ശുപാർശ പ്രകാരം മലയോര മേഖലയിൽ വീട് നിർമ്മിക്കുന്നതിന് മുന്നോടിയായി പ്രത്യേക പരിശോധന നടത്തുന്നതിന് ജില്ലാ ജിയോളജിസ്റ്റ്, തദ്ദേശ സ്ഥാപന എൻജിനീയർ എന്നിവർ സ്ഥലം പരിശോധിച്ചു പ്രത്യേക പരിശോധനാ ഫോറം തയ്യാറാക്കണം എന്നും നിർദ്ദേശിച്ചിട്ടുണ്ട്. മണ്ണിടിച്ചിൽ ഭീഷണിയുള്ള പ്രദേശങ്ങളിലുള്ള കുടുംബങ്ങൾക്ക് സ്ഥലം വാങ്ങി വീടുവയ്ക്കുകയോ, വീടും സ്ഥലവും ഒരുമിച്ച് വാങ്ങുകയോ ചെയ്യുന്നതിന് മാനദണ്ഡങ്ങൾക്ക് വിധേയമായി 10 ലക്ഷം രൂപ അനുവദിക്കും. ഇത് സംബന്ധിച്ചുള്ള മാർഗ്ഗനിർദ്ദേശങ്ങൾ ഉൾക്കൊള്ളിച്ച് സമഗ്രമായ ഉത്തരവ് സ.ഉ(കൈ) നം.25/2019/ഡിഎംഡി നമ്പർ പ്രകാരം സർക്കാർ പുറപ്പെടുവിച്ചിട്ടുണ്ട്. 2019 പ്രളയശേഷം സംസ്ഥാന ദുരന്ത നിവാരണ അതോറിറ്റിയുടെ നേതൃത്വത്തിൽ മൈനിംഗ് & ജിയോളജി, മണ്ണ് പര്യവേക്ഷണ-മണ്ണ് സംരക്ഷണ വകുപ്പുകളെ ഉൾക്കൊള്ളിച്ച് കേരളത്തിലെ 9 ജില്ലകളിൽ നടത്തിയ സർവ്വേയിൽ മണ്ണിടിച്ചിൽ, ഉരുൾപൊട്ടൽ ഭീഷണി നേരിടുന്ന പ്രദേശങ്ങൾ കണ്ടെത്തുകയും അവിടെയുള്ള കുടുംബങ്ങളെ മാറ്റി പാർപ്പിക്കാൻ നിർദ്ദേശിക്കുകയും ചെയ്തു. GO(Ms) No.25/2019/DMD പ്രകാരം സർക്കാർ 'Vulnerability linked relocation' പദ്ധതിയും നടപ്പിലാക്കിയിട്ടുണ്ട്. ഉരുൾപൊട്ടൽ, പ്രളയ സാധ്യതാ മേഖലകളിൽ കെട്ടിട നിർമ്മാണത്തിന്റെ വിവിധ രീതികൾ വിശദീകരിച്ച് സംസ്ഥാന ദുരന്ത നിവാരണ അതോറിറ്റി ഒരു കൈപ്പുസ്തകം തയ്യാറാക്കി വിതരണം ചെയ്തിട്ടുണ്ട്. ഇത് അടിസ്ഥാനമാക്കി 2000ൽ അധികം കെട്ടിട നിർമ്മാണ തൊഴിലാളികൾക്ക് പരിശീലനം നൽകുകയും ചെയ്തു. സംസ്ഥാനത്തെ ദുരന്ത നിവാരണ പ്രവർത്തനങ്ങൾ കൂടുതൽ ആസൂത്രണത്തോടെ നടപ്പിലാക്കുന്നതിനായി 2018 ലെയും 2019 ലെയും പ്രകൃതിക്ഷോഭങ്ങളുടെ അനുഭവങ്ങളും അറിവുകളും ഉൾപ്പെടുത്തി സംസ്ഥാന ദുരന്ത നിവാരണ പ്ലാനും ജില്ലാ ദുരന്ത നിവാരണ പ്ലാനുകളും അപ്ഡേറ്റ് ചെയ്യുന്ന പ്രവർത്തനം അന്തിമഘട്ടത്തിലാണ്. ഇതുവഴി മുഴുവൻ തദ്ദേശ സ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങൾക്കും ദുരന്ത നിവാരണ പ്ലാനുകൾ തയ്യാറാക്കുന്ന ആദ്യ സംസ്ഥാനമായി കേരളം മാറുകയും ചെയ്തു.

